

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Helyben: Negyedévre 3 kora n
 Évesre 12
 Vidékre: Negyedévre 5
 Évesre 20

Felelős szerkesztő:
 Ruđnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
 László József.

== Egyesszám ára 4 fillér. ==
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 27

Törvény a magyar földről.

— jul. 20.

Darányi kezét áldani fogja a magyar nép, ha nagyszabású tervét a telepítésről az a jó akarat és az a feláldozó önzetlenség fogja végrehajtani az egész vonalon, mely őt magát lelkesíti s egyikévé teszi Magyarországot, de egész Európa legkitünőbb földmívelési minisztereinek. Törvény-tervezete a telepítésről lényegében és céljában a magyar faj megerősítését akarja biztosítani.

Maga a szöveg egyszerű és tartózkodó.

De minden sorából kivillan a nagy nemzeti cél. Az a nemzeti cél, mely megvalósítható a társadalmi rétegek érdekeinek sérelme nélkül. Sőt, csodálatos, ez a nagy földbirtokreform megvalósítható valamennyi társadalmi réteg előnyére. Darányi kerüli a radikálisnak látszatát, épp úgy mint lényegét. Lassunak, egyenletesnek, de következetesnek tervezi az átalakítást. Lehetségessé teszi a nagy és kötött birtok fölaprózását s az erdei hegyi birtokkal kicserélését, de közbevoti a munkástelepeket, hogy a munkásviszonyokban gyökeres és rögtöni változás zavarólag és bontólag közbe ne lépjen. Ekkép a nemzeti és állami szónokul azt a célt is tapintattal szolgálja, hogy a szociális kérdés fokozatos és békés megoldást nyerjen.

A telepítési és birtokföldarabolási törvényjavaslat előadói tervezete 125 szakaszban intézi el azt a jogviszonyt, mely a magántelepítő, illetőleg parcellázó földtulajdonos, valamint az államkinestár és a vállalkozó között elképzelhető.

A tervezet szerint négyféle módon lehet telepíteni és pedig: telepes község, telepes falu, tanyatelep és a gazdasági munkástelep létesítése útján.

A telepbirtok nagyságát akkora területben állapítja meg a javaslat, a melyen a telepes kötelezettségeinek teljesítése mellett megélhet. Vagyis nem köti meg az akció működését. Hanem a viszonyokhoz alkalmazkodik. Ellenben 80—600 hold nagyságú középirtokok mellett

öt holdig terjedő kis birtokokat is tervez ugyanegy telepen.

Ez alkotja az egész javaslatnak egyik erős csucsvívét, meri azt jelenti, hogy a telep nem áll csupa egyforma nagyságú birtokokból és így kisbirtokosokból, kik ugyanazzal a kis tehetséggel a mezőgazdaság előbbrevitelének ügyét sohasem szolgálhatnák. — Hanem szükség szerinti számban kis középirtokost is telepít oda kiknek példaadó hivatása joggal elvárható. Segíteni óhajt a törvényjavaslat ez intézkedésével a megingott egyensúlyon is, mely a birtok-kategóriák között immár sajnosan mutatkozik. Egy középirtokos jelenlétének fontossága valóban nem hangsúlyozható eléggé, ha ismerjük azokat a tapasztalati tényeket, melyek egy tanult és tevékeny középirtokos működése nyomán egy-egy helységben be szoktak következni.

Az 51. és 52. §. az államkinestár megvásárlási jogának törvénybe iktatását javasolja. Ez igen fontos rendelkezés, különösen a magántelepítés szabályozása szempontjából. Hivatva vannak ezek a szakaszok az államhatalomnak még a magántelepítésnél is a korrekt szerepet juttatni. E ténykedésben megerősíti őt még az 55. §. is, a mely szerint az államkinestár jogosult a telepes érdekében a telepítésből eredő pörbe avatkozni. Az államhatalom a magánvállalkozásnál egyáltalán olyan nagy befolyást köt ki magának az egész műveletből, hogy a kizsákmányolás eleve kizártnak mondható úgy a telepítésnél, mint a birtokföldarabolásnál. Ezt a célt kiválóan a huszonegy tagból álló telepítési hatóság alakítása fogja szolgálni, melyben indifferens férfiak fognak a telepes és parcellázó érdekein örködni.

Az egész javaslaton a vállalkozó telepes-exisztencia jó szelleme vonul keresztül a legapróbb részletekig, — annak első barázdájától egész megerősödéséig.

Valóban méltó akció, melynek 80 millió fogja alapját tenni. Hordereje nemcsak nemzeti és társadalmi, hanem mezőgazdasági téren is kiszámíthatatlannak tűnik előttünk. És ha a telepítési rész áldozatot kíván is, bőven megtérül az erőkölesileg, de idővel anyagilag is.

Megemlítjük a telepes első tízévi adómentességét is, mint olyan körülményt mely hivatva van a kezdet nehézségeivel küzdőt talpra állítani.

Rendkívül nagy kvalitása van a gondolatoknak a birtokföldarabolási részében is. A 72. §. például olyan határozatot tartalmaz, melyek méltányosak é-

a parcellázási kedvet hivatva vannak fölkelteni, ilyen az, hogy a telepítési hatóság díjtalanul végeztesse a szükséges fölméréseket, térképeket készíttethet, terveket, szerződéseket stb., továbbá bélyegmentességeket adhat; középületeket is emeltethet, sőt előlegeket is adhat, ha a közérdek megkívánja.

A nagy nemzeti és társadalmi célt leginkább a 88. §. szolgálja mely így szól: A hitbizomány birtokosa, a hitbizományi ingatlan jóváhagyásával, a hitbizományi ingatlant, vagy annak egy részét telepítés vagy földarabolás céljából is elidegenítheti. Egyébként a hitbizományra vonatkozó jogszabályok ilyen esetben is alkalmazandók.

Rendkívüli fontossága van annak a körülménynek, hogy az állam a telepítési alap segélyével minden eladásnál szerepelhet vevőként, vagyis a birtokcserék korrekuráját maga fogja kezelni és a mezői birtoknak erdeivel való kicserélését lehetővé teszi. Ez az akció még a földbirtokos-osztálynak is eminenter érdekében van, különösen a munkástelepek létesítése által.

A nemzet jövője érdekében semmi sem kívánatosabb, mint az, hogy e javaslatból törvény váljék minél előbb. Darányi Ignác e javaslatban fektette le azokat az intenciókat, melyekkel a nemzetmentésnek már is nem egy derék munkáját végezte.

Itt közelünkben is épp most láttuk az ő keze nyomát a románci püspöki birtok árlejtésénél, a hol a szép területért pályázó községbelieket pártolásába vette, képviselőjét az árlejtésre leküldötte érdekükben s úgy tudjuk, a vásár finanszírozásában is kész a népnek segítségére lenni. Ki kell elégiteni a nép földéhségét, mert csak így akaszthatjuk meg a kivándorlásnak azt a megdöbbentő folytonosságát, mely népünket szemünk láttára megtizedeli. Az, hogy törvény legyen a földmívelési miniszter javaslatából, épp azért nemzeti szükség, mert csak így által lehet Darányi becses intencióit a jövő számára is biztosítani.

Balkányi Antal

fényképezési műterme PIAC-U. 81.

o o o Specialista o o o
 gyermekek felvételekben.

A gör. kath. egyház ünnepe.

Papp János esperesi beiktatása.

Kedves, szép ünnepe volt tegnap a helybeli gör. kath. egyháznak. Tegnap iktatták be ugyanis Papp Jánost az egyház esperes-plébánossává. Ritkán ér kitüntetés valakit olyan jogosan, mint a munkácsi gör. kath. püspök ezen kitüntetése. Ha valaki, úgy Papp János esperes érdemes volt arra, hogy püspöke méltányolja azt a fáradhatatlan buzgalmat, azt a törhetetlen haza- és vallás-szeretetet, melyet Papp János eddigi működésével kifejtett. Az a kevés idő, melyet városunkban eddig eltöltött, neki elég volt arra, hogy egyháznak itt megvesse alapját, megszerettesse hiveit és magát városunk egész társadalmával.

A lélekemelő ünnepélyről tudósítónk a következőkben számol be:

A beiktatás.

Papp János gör. kath. lelkészt tegnap két kitüntetés is érte, püspöke egyszerre esperes plébánossá nevezte ki. E kettős kitüntetés ünnepsége délelőtt 9 órakor szent misével kezdődött. — A szent mise a görög katolikusok kápolnájában folyt le. A misét Varga Lajos kerületi esperes végezte a következő segédlettel, Szabó Miklós békényi esperes-lelkész, Papp János esperes plébános, Papp Gyula és Papp György hit-tan hallgatók, mint diakonusak. A mise után Varga Lajos esperes átadta az új esperesnek a templom kulcsát és az evangéliumot s szép beszédben arra kérte az új esperest, hogy hirdesse ezután is Krisztus tanait úgy, hogy az Isten dicsőségére és szeretett magyar hazánk javára szolgáljon.

Az új esperes meghatva felelt. Elmondta, hogy mint eddig, úgy ezután is legszentebb kötelessége lesz az Isten dicsőítése és a haza boldogítása.

Ünnepi lakoma.

A beiktatás után az új esperes saját lakásán nagy ebédet adott, melyen jelen voltak a gör. kath. egyházkerület papjai, a helybeli egyház kiválóságai, a város képviselőiben pedig Kovács József polgármester, Vecsey Imre főjegyző és Abrahám László főügyész és még sokan. Az első pohárköszöntőt Lengyel Endre vikárius mondotta ki az egyház fejét Dr. Firczak Gyula munkácsi gör. kath. püspököt éltette. Utána Varga Lajos emelkedett szólásra és szép beszédben éltette a város polgármesterét és Debrecen nemeslelkű közönségét. Kérte a polgármestert, hogy azt a jóindulatot, melyben az egyházat eddig részesítette ezután se vonja meg. A polgármester beszédében az egyházat, ezutánra is jóindulatáról biztosította. Abrahám László főügyész köszöntötte fel aztán az új esperest. Beszédet mondott még Kerekes Géza és utána még többen.

A diszes közönség a késő délutáni órákban oszlott szét. — A szép ünnepre eljöttek az új esperes szülei és testvérei is.

Az újonnan beiktatott lelkészt hivei szeretetükjeléül ez alkalomból elhalmozták ajándékaikkal. Nevezetesen sok virág kíséretében átnyújtották életnagyságu olajfestményü arcképét, ezüst dohányszervizt stb.

H I R E K.

Napló.

parmuseum nyitva minden vasárnap és ünnep napon d. e. 9—12-ig.

Jul. 22 és 23-án délelőtt 9 órakor városi főldök árverése a város kis tanácstermében
Jul. 23, Városi bolt helyiségek árverése,

* Kaffka vezérőrnagy áthelyezése.

A hivatalos *Budapesti Közlöny* tegnapi száma a következő legfelsőbb rendeletet hozta:

Ő császári és apostoli királyi Felsége méltóztatott legkegyelmesebben

elrendelni:

Kaffka Ignác vezérőrnagynak, a m. kir. 4. honvéd-lovas-dandár parancsnokának, hasonló minőségben a m. kir. 2. honvéd-lovas-dandárhoz való áthelyezését.

Ez áthelyezés híret minden esetre igen sokan fogják — úgy katonai mint a polgári körökben — tájlatni, mert Kaffka Ignác vezérőrnagy nemcsak városunk kitünő szülőtte, hanem főképpen mert egyénileg is általános becsülésnek, tiszteletnek és szeretetnek is örvendett, nálunk a kiváló főtiszt. Ez áthelyezés egyébként a legfőbb bizalomnak és kegynek is kiváló jele, mert a 4-ik honvéd-lovas-dandárnak, mely jelenleg a fővárosban állomásoz, az előtti parancsnoka Kolossváry Dezső jelenlegi honvédelmi miniszterünk volt s így Kaffka Ignác közvetlen utóda a 4-ik honvéd-lovas-dandár parancsnokságában a honvédelmi miniszternek. — Hír szerint Kaffka Ignác utóda nálunk Eckensberger a pécsi 8 honvédhuszár ezred parancsnoka lesz.

* A nagyváradai honvédek Hadházon.

A nagyváradai 4. honvéd gyalog ezred ma reggel 5 óra 23 perckor indult el városunkból Hadháza gyakorlatra. A katonák az uton is fognak harcászati gyakorlatot tartani. A nagyváradai ezred e hónap 29-éig marad Hadházon, ahonnan vasuton egyenesen haza Nagyváradra megy.

* **Tanulmány uton** A hazai irodalom két kiváló alakja időzik ez időszert városunkba. Dr. Dudek János kitünő történészünk és Dr. Tóth János publicisták. Tegnapelőtt és tegnap megtekintették városunk történelmi nevezetességi helyeit. A nagytemplomot, kollégiumot, Csokonai szülőházát és szobrát, Petőfi itt időzése helyét. A látottak a legjobb hatással voltak a vendégekre, akik a mai napon a Hortobágyra mentek ki délibábot nézni.

* **Rákóczi ünnep a nagyerdőn.** Szép képet nyújtott tegnap a leveles esárda melletti tiszta, ahol *Leidenfrost* Armin ez a debreceni ezermester tartotta Rákóczi ünnepélyét. A korai délutáni órákban már tödült ki, a forróságtól bár elesigázott közönség a Nagyerdőre. Itt azután mindeki megtalálhatta a maga kedvére való

szórakozást. A gyerekeket hajóhinta, póz-namászás, fazéktörés és sok más tréfás dolog mulatatta, míg a felnőttek a lakonyhákban és fonatos sátrakban töltötték el a délutánt. — Este nyolc órakor vette kezdetét a tűzijáték, a mely a maga nemében is szép volt. A Rákóczi bombák, amelyekből színes csillagok hullottak ki, valamint a forgó szélmalom, a Martinique sziget pusztulása, menyország és pokol, mind csinos látványosságot nyújtottak a közönségnek. — Szép volt Rákóczi képe is színes fényben és felette: *Eljen a szabadság, tűzfelírás.* Meglehető volt a Rákóczi korabeli ütközet és a magyar címer, a mely számokat a közönség tetszése jeléül viharosan megtapsolt. A tűzijáték után az egész terület bengáliai fényvel lett megvilágítva, melynek nappali fénye mellett, s egy kellemesen eltöltött délután emlékével, hagyta el a nagyerdőt a látványosság közönsége.

* Magyar szerző a tengeren túl.

A műkedvelő előadások ugyilátszik nemcsak hazánkban, hanem Amerikában is divatoznak már. Az amerikában megjelenő Szabadságban olvassuk ugyanis, hogy a Perth Amboy magyar műkedvelők köre kitünően sikerült műkedvelő előadást rendezett, a mult hónapban, a mely alkalommal Géczy István népsziműve „Amit az erdő mesél” került színre. A szereplők mindannyian kik bevándorolt magyarok voltak, nagyban közreműködtek az előadás sikerében. Az előadás díszta jövedelmét jótékony célra fordították az amerikai magyar műkedvelők.

* **A gazdasági elnökök gyűlése.** A városi utcai gazdasági elnökök tegnap délelőtt 11 órakor ülést tartottak a városháza kis tanácstermében. Az ülésen Szabó Miklós elnökölt, ki a gyűlést összehívta. Az ülés tárgya volt: a esőszbér hátralékok behajtása. Ugyanis nyolc év óta még ma sincs eldöntve, hogy a esőszbér díjak közigazgatási uton behajthatók-e. Az ügy most van a miniszteriumban, hol még e hónapban hozzák meg a döntést. A gyűlés elhatározta, hogy kedden egy küldöttséget küldenek Kovács József polgármesterhez és arra fogják kérni, hogy a miniszteriumot úgy informálja, miszerint az rendelje el a esőszbér hátraléknak közigazgatási uton való behajtását. Remélik, hogy a polgármester eleget tesz az utcai gazdasági elnökök kérelmének, s ezáltal sok régi hanyagságnak és rendellenességnek végre vége szakad.

* **Uj asztaltársaság.** Tegnap délelőtt új asztaltársaság alakult városunkban amelynek célja: emberbaráti intézmény segítése. Az új asztaltársaság a *Zion menház asztaltársaság* néven fog működni. Helyisége a Frohner vendéglőben lesz.

* **A szociálisták népgyűlése.** A nemzetközi szociálisták tegnap délután 3 órakor az „Otthon” kávéház udvarában népgyűlést tartottak. — A népgyűlésre sokan gyűltek össze, kik mindvégig nyugodtan, figyelmesen hallgatták a szónokokat. A népgyűlés elnöke Borsy Lajos, jegyzője Borsy Sándor lett. — Az első szónok Egri András volt, ki hosszasan foglalkozott a munkások helyzetével és a szervezkedés hasznát s előnyeit fejtegette. Utána Gál Ferenc lépett az emelvényre. Gál Ferenc a jelenlegi politikai helyzetet fejtegette. Hosszan beszélt a katonai javaslatokról, de azonban a nemzeti követelményekről hallgatott. Fejtegette Széll Kálmán bukásának okát az exlexet. — Helytelenítette Kossuth

Ferenc politikáját és élesen bírálta a miniszterelnök horvátországi szereplését. A népgyűlés a szociáldemokrácia éltetésével különben rendben oszlott szét. A gyűlésen a rendőrség képviselőjében Szombathy János rendőrfogalmazó volt jelen.

* **Tűzoltók gyakorlata.** Az önkéntes tűzoltó egyesület tegnap délután négy óra-
kor gyakorlatot tartott a Gilányi kaszárnyában. A gyakorlatot Morvay Sőtér alparancsnok vezette. — A tűzoltók ezuttal is megmutatták, hogy mennyire lelkiismeretesek és szakképzettek. A nagy közönség, mely a hőség dacára is érdeklődéssel nézte végig a gyakorlatot, újból meggyőződhetett arról, hogy az egyesület nemcsak igen jól van felszerelve, hanem, hogy tagjai is kiválóan képzett tűzoltók.

* **Gyalog a Tátrába.** Az utóbbi években nagyon gyakran lehet hallani, hogy szünidejüket eltöltő diákok, gyalog kirándulásokat rendeznek, az ország valamely vidékére. Legutóbb két reáliskolai tanuló, Spicer Sándor és Römer Pál, a festői szépségű Tátrába mentek el, a melynek megismerése után tegnap tértek haza városunkba. A két diák az utat nyolc nap alatt teljesen jó egészségben járta meg.

* **Angelotti jubileuma.** Ma este lesz Angelotti Vilmos, zeneszerző és daltársulati igazgatónak harminc éves igazgatói jubileuma, a melyet a társulat személyzete nagy ünnepség keretében fog megülni. Az előadásra a daltársulat személyzete nagyban készül, és arra új műsört állított össze. A tegnap este nagy sikert aratott 7 tagból álló orosz tánc társaság új műsorral ma a jubileumi előadáson szintén fel lép. Az ünnepi előadás iránt a közönség körében is nagy az érdeklődés.

* **Az okkupált leány.** Kállay Benjamin temetésének szomorú alkalmából vagy kétszáz bosnyák előkelőség jött Budapestre, és akik nem utazhattak el, ki mentek Ós-Budavarába. Hosszu az út a kerepesi uti temetőből a városligeti nagymutatóig, míg az ember onnan ide ér, elfelejti a bánatát — s italban és nőben gyönyörködtek az okkupált tartomány mohamedán hívei.

Sokan voltak kint az este Ós-Budavarában s bárhová is nézett be a bosnyák társaság a varietébe, a Folies Comiqueben, az erdélyi borozóban okkupálva volt minden valamire való hely.

Végre mégis csak letelepedtek egy öregedő, nagyhasú szerajevói tekintély vezetése alatt és ittak százegyig a nedűből, melynek élvezését oly szigorúan tiltja a korán. Sokat, nagyon sokat ittak pincérek és publikum egyaránt bámulták a nagy borfogyasztó képességet.

A szomszéd asztalnál meg is jegyezte valaki:

— Tiltva van nekik inni, mégis milyen sokat isznak. Hát még ha nem lenne tiltva, mennyit innának akkor.

Ugy félkilenc óra felé a szerajevói tekintély ajánlatot tett az egyik csinos pincérleánynak egy kis szerajevói kéjtázás tekintetében. A kis nő tagadólag rázta fejét.

— Nem lehet.

— Miért nem — kérdé a vidám aggastyán. — Nézd, bugyogómban sok a bankó.

— Mindegy. Még sem lehet. Okkupálva vagyok.

— Tehát te is? — szólt keserűen a mohamedánus.

— Igen, én is. De én előbb szabadulok fel, mint Bosznia.

* **Dalestély.** A debreceni munkás dalegylet augusztus hónap 1-én, szombaton a nagyerdei Dobos pavillonban Keller Sándor egyleti karnagy vezetése mellett a temesvári országos verseny darabjaival zártkörű dalestélyt rendez. Az estély kezdete este 8 és fél órakor. Belépti-jegy személyenként 1 kor. 40 fil. Előre váltott jegy 1 kor. 20 fil. Jegyek előre válthatók Kurián Gyula órászületében (Piac-utca), Czilli Mihály szeszüzletében (Kossuth-utca, Nicht J. fűszerüzletében Mester utca és este a pénztárnál. A dalegylet a temesvári orsz. versenyre megy, ez okból felülfizetéseket köszönettel vesznek és hirlapilag nyugtázzák. Az estély műsora: 1. Nyitány a Kiss Gyula zenekara által 2. Orsz. daléregylet jellegű Erney J.-től előadja a dalegylet. 3. Kilenc óra Erkel-től, előadja a dalegylet. 4. Édes hazám Hubertól, előadja a dalegylet. (A temesvári orsz. dalverseny szabadon választott versenykara.) 5. Serenád gróf Zichy G.-től, előadja a dalegylet. 6. Dal a dalról König P.-től, előadja a dalegylet. (A temesvári orsz. dalverseny kötött versenykara.) 7. Fényes csillag Aggházytól, előadja a dalegylet. 8. Szabadságdal Hubertól, előadja a dalegylet. Hangverseny után tánc. A rendezőség felkéri a megjelenőket, hogy a műsört csendben hallgassák meg.

* **Felgyógyult öngyilkos.** Mintegy két héttel ezelőtt megirtuk hogy Kerékgyártó András, a Borsi cukrász hetese a Péterfia utcán, azért mert menyasszonya elhagyta, mellbe lötte magát. A golyó nem ért nemesebb szerveket, s így sikerült a kórházi orvosoknak a halálba vágyó embert megmenteni aki tegnap már el is hagyta a kórházat.

* **Kedélyes estély az Otthonban.** A magyarországi cipész eszmadia munkások és munkásnők helyi csoportjának vigalmi bizottsága tegnap este, az Otthon kávéház kerthelyiségében dal, szavalat, nemzetközi világposta s egyéb szórakozással kapcsolatos kedélyes estélyt rendezett. Az estélyen szavalatával Kerékgyártó Vilma és Szabó Katica tűnt ki. A férfiak közül Balog István. A vidám társaság késő éjjel után oszlott szét.

x **Egy ügyes,** jobb családból való fiú tanuló felvétetik *Fekete Jakab* férfi divat üzletébe.

Ócska ruha és más tárgyak eladatnak e hó 22 én szerdán délelőtt 8 órakor a tanítói árvaházban.

Az Arany Bika kávéházában ma este Rácz Karoly zenekara játszik.

A tenyermászó ábrázat.

(A bíró.
Személyek: (Póc Döme panaszos.
(Szubli Máté vádlott,

Bíró: Maga már megint itt van?

Panaszos: Igen!... (bizalmasan.)

De milyen jól tetszik kinézni!

Bíró: Ahhoz magának semmi köze.

Mi a baja?

Panaszos: Megint pofonütöttek.

Bíró: (dühösen) Hallja, magát anynyiszor ütök pofon, hogy magának egy külön járásbírósgot kellene felállítani.

Panaszos: (kedélyesen) Büszkévé tesz a tekintetes ur! — De nem is mindenki kap olyan pofonokat, mint én. Azok rakítások, azokat patentirozni lehetne,

azokat érdemes volna lepréselni, fono- és kinematográfban megörökíteni, azok... hogy is mondjam?... Azok valósággal királyi pofonok!... Igen!... a pofonok királyai!

Bíró: Ne szavaljon annyit. Miért, hol és ki ütötte pofon?

Panaszos: A „miért“ az mellékes. Különbem sem káptalan az én fejem, hogy minden egyes sajátomat képező pofon végokát eszembe tartsam. Annyit azonban mondhatok, hogy a Csapó-utca X. szám alatti félemelet előtt csendes nyári éjszakán történt. A fülemile meg az én képem együtt csattogtak. Nagyon szép volt, de jó nem volt.

Bíró: Vádlott lépjen elő.

Vádlott: Jelen!

Bíró: Mondja el, mért inzultálta, maga Póc Dömét?

Vádlott: Póc Döme?... Schéne Name!... Különbem is én nem inzultáltam, hanem arculvágtam.

Bíró: Ezt akarom hallani.

Vádlott: Ja vagy úgy? Hát tessék világosan beszélni. Hát, ... úgy történt a dolog, hogy én sohase láttam Póc Dömét, nem is volt vele semmi bajom. De bíró ur! Tessék nézni ezt a pofát! — Tessék jól megnézni!... Hát nem teyermászó ábrázat ez?... Hisz aki ehhez oda nem kap, az nem anyától született!...

Panaszos: ... Van valami benne

Vádlott: Hát kérem, én jöttem láttam és gondolkodás nélkül képan nyaltam.

Panaszos: Maga kis torkos!

Bíró: Ne feleseljenek! Szubli Mátét tekintettel Póc Döme arcberendezésére, mint enyhítő körülményre, 10 koronára ítéltem.

Vádlott: (nemes egyszerűséggel) Megértette!

Bíró: Panaszos, van-e valami kárterítési igénye?

Panaszos: Igenis, 50 korona. A kérdéses pofon alkalmából kiesett fogamból az aranyplomb.

Bíró: Nem találta meg?

Panaszos: Nem, lenyeltem.

Bíró: Akkor még megtalálhatja. Kérelmével elutasítom.

Panaszos: Alászolgája bíró ur, a viszontlátásra.

Bíró: (rezignáltan) Maga még engem a nyugdíjba visz!

TÁVIRATOK.

A pápa haldoklik.

Róma, jul. 19. A pápa állapotáról reggel 9 órakor kiadott jelentés a következő: Ó szentsége az éjjelt álmatlanul és nyugtalanul töltötte. Erősi állandóan deprimák. Légzése rendes 34, érverése meglehetősen gyenge de reades 98, hőmérséklete 36.5. Mazzoni, Laponi.

Róma, jul. 19. Mazzoni egynegyed 10 órakor hagyta el a vatikánt. Ugy látszik minden reményességét elvesztette. Az orvosok a mellhártyagyulladás és az agkori gyengeség következtében a depresszió növekedését állapították meg, a mi megfosztja a beteget ellenálló erejétől. Az érverés néha rendetlen. A depresszió különösen tegnap este óta lépett fel. A pápa szelleme folyton friss, azonban nem adnak neki alkalmat a beszédre, a mihez különben a szent atyának is kevés kedve van. Azon kérdésére, hogy a veszély közvetlen közel áll-e, azt válaszolták az

orvosok, hogy ha közvetlen alatt azt értik, hogy a katasztrófa egy óra múlva fog beállani, akkor a kérdésre előreláthatatlan eseményektől eltekintve, tagadólag kell válaszolni. Az orvosok a pápát csak este fogják újból meglátogatni.

Róma, jul. 19. Vanutelli bíboros és Oreglia bíboros camerlengót épen most hívták a vatikánba. A többi bíborosok is megjelennek egyenkint a vatikánban. Az a hír terjedt el, hogy a pápa állapota igen komoly.

Róma, jul. 19. A részvételírásokra szánt iv, mely eddig a pápai hálóteremtől nem messze a második loggiában volt, távolabbra vitetett a hálóteremtől az első loggiába, a mi az első jele a szent atya állapota rosszabbra fordultának. — Oreglia és Vanutelli bíborosoknak sürgősen való behívása a vatikánba, nagy nyugtalanságot keltett, mert ezek azon méltóságok, kiket először hívnak, ha a pápa haldoklik. Délelőtt fél 12 órakor elérjett a pápa halálának híre, mely hirt azonban megcáfolták. A lapok külön kiadásai megerősítik ama hirt, hogy ő szentsége állapota igen komoly. A Giornale d' Italia jelenti: 10 óra körül hirtelen rosszabbodás állott be. Ő szentsége állapota reménytelen. Vanutelli tekintettel az eshetőségekre, a vatikánban marad. Rampolla, bíboros államtitkár kimentette távollétét a vatikánban megjelent diplomáciai képviselők előtt nagyfokú elfogultságát hozza fel okul.

Róma, jul. 19. A pápa gyóntatója állandóan az előteremben tartózkodik.

Rampolla bíboros államtitkár kétszer megjelent a pápai termekben a szent atya látogatására. Vanutelli bíboros még mindig a vatikánban időzik, hol nagy az izgalom.

*

Róma, jul. 19. Rómából jelentik, hogy a pápa haldoklik.

A bíborosok az imént távoztak a vatikánból. Megerősítést nyer, hogy a pápa állapota *rendkívül komoly*. A nagykövetek ily értelemben küldtek kormányaiknak táviratokat.

Spanyol miniszter válság.

Madrid, jul. 19. A mai minisztertanács után, mely a tengerészügyi hitelekkel foglalkozott, a miniszterek bejelentették Silvelának lemondásukat. — Erre Silvela miniszterelnök a királyi palotába ment, hogy előterjessze a királynak az egész kabinet lemondását.

Madrid, jul. 19. A király újból Silvelát bizta meg a kabinet alakításával, amit azonban Silvela el nem fogadott, Villaverde kamarai elnököt a királyi palotába hívták.

Madrid, jul. 19. Silvela miniszterelnök tegnapelőtt beszédet mondott, melyben rámutatott Franciaország és Spanyolország azon közös törekvésére, hogy Marokkóban fenntartsák a statusquo, továbbá hangsúlyozta, a jelentékeny tengeri haderő szükségességét. Silvela

azon kívánságának adott kifejezést hogy a francia testvér nemzettel való barátságos viszony mindjobban erősödjék meg. Az imparcial e beszédről szólván azt mondja, hogy az a Franciaország és Spanyolország között lévő szövetség határozott kijelentése.

Madrid, jul. 19. Villaverde kamarai elnök elvállalta a kabinet megalakítását és délelőtt előterjesztette a királynak az új miniszterek névsorát. — Hír szerint Bescaca volt pénzügyminiszteriumi titkár Villaverde alatt lesz pénzügyminiszter, Zulueta tábornok hadügyminiszter, Camara tengernagy tengerészügyi miniszter.

Ötven ember tűzhalála.

Nisni Novgorod, jul. 19. A Péter I. nevű két emeletes gőzhajó, mely 200 utast és 7000 pud árut szállított a helybeli vásárra, Nisni Novgorod közelében leégett. A tűz folytán életüket veszített személyek számát még nem állapították meg. Az eddigi jelentések szerint 50 utas veszett el.

A Duna apadása.

Budapest, jul. 19. A folyammérnöki hivatalhoz ma érkezett jelentések szerint a Duna s mellékfolyói általában apadnak. A veszedelem megszűnt, még a Vág mentén is. A Duna tegnap óta a belvárosnál 67 centimétert apadt. 24 foknyi meleg mellett, s mai magassága 444 centiméter.

Székelyföldi elsőrangú természetes alkalikus sós savanyúvíz.

A „Málnási Mária Forrás”

kiváló köptető és étvágyemelő szer.

Javasolva:

a torok, gége, légcső heveny és idült hurutjainál, a tüdőtuberculosis minden stadiumában, a gyomor és bélhuzam hurutos bántalmainál, vérszegénységnél, köszvény és izom csuznál.

Kapható:

Minden gyógyszertárban, drogueriában és
 fűszerkereskedésben

Kutkezelőség: **BRASÓ.**

A külföldi Sellers, Gleichberg, Emsi drágább vizeket bizonylatok szerint jóval felülmúlja. — Tiszán, felényi borral, tejjel összeöntve iható.

A magyar kir. belügy Miniszter ur 36890/1902. számú rendeletével a Málnási Mária Forrás számára a gyógyforrás elnevezést engedélyezte.